



HRVATSKI SABOR

Klasa: 400-06/09-01/08

Urbroj: 65-09-02

Zagreb, 18. lipnja 2009.

P.Z. br. 374

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 137. i 153. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o rokovima plaćanja obveza državnih i javnih poduzeća, državnog proračuna i drugih državnih institucija, s Konačnim prijedlogom zakona*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavio Klub zastupnika SDP-a u Hrvatskom saboru, aktom od 18. lipnja 2009. godine uz prijedlog da se sukladno članku 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Za predstavnike Kluba zastupnika SDP-a, koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, određeni su Dragica Zgrebec, Slavko Linić, Milanka Opačić, Josip Leko i Davor Bernardić, zastupnice i zastupnici u Hrvatskom saboru.

PREDSJEDNIK

Luka Bebić

P.Z. br. 374



**HRVATSKI SABOR
KLUB ZASTUPNIKA SDP-a**

Klasa:
Urbroj:

Zagreb, 18. lipnja 2009.

REPUBLIKA HRVATSKA
61 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno: 18-06-2009		
Klasifikacijska oznaka:	Org. jed.	
400-06/09-01/08	65	
Uredbeni broj:	Pril.	Vrij.
6532-1-09-01	1	-

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Na temelju članka 84. Ustava Republike Hrvatske i članka 129. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Klub zastupnika SDP-a podnosi Prijedlog zakona o rokovima plaćanja obveza državnih i javnih poduzeća, Državnog proračuna i drugih državnih institucija, s Konačnim prijedlogom zakona.

Za predstavnike Kluba zastupnika SDP-a, koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela određeni su zastupnici Dragica Zgrebec, Slavko Linić, Milanka Opačić, Josip Leko, Davor Bernardić.

**PREDSJEDNIK KLUBA
ZASTUPNIKA SDP-a**

Zoran Milanović

**PRIJEDLOG ZAKONA O ROKOVIMA PLAĆANJA
OBVEZA DRŽAVNIH I JAVNIH PODUZEĆA, DRŽAVNOG PRORAČUNA
I DRUGIH DRŽAVNIH INSTITUCIJA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, lipanj 2009.

**PRIJEDLOG ZAKONA O ROKOVIMA PLAĆANJA
OBVEZA DRŽAVNIH I JAVNIH PODUZEĆA, DRŽAVNOG PRORAČUNA
I DRUGIH DRŽAVNIH INSTITUCIJA, S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u članku 2. stavku 4., a u svezi sa člankom 49. stavkom 3. Ustava Republike Hrvatske.

**II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI
ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA
PROISTEĆI**

Nelikvidnost i neurednost plaćanja obveza jedan su od najvećih problema hrvatskog gospodarstva. Zakon o obveznim odnosima propisao je rokove u plaćanju u poslovnim transakcijama ali se oni ne poštuju. U EU Direktiva 2000/35/ec Europskog parlamenta i Vijeća od 29. lipnja 2000. o borbi protiv kašnjenja u plaćanju u poslovnim transakcijama utvrđuje rokove plaćanja i visinu kamate na kašnjenje plaćanja.

Kad je Vlada Republike Hrvatske izašla s antirecesijskim mjerama jedna od važnijih bilo je osiguranje likvidnosti javnih poduzeća, odnosno skraćenje rokova plaćanja na 60 dana. Do sada Vlada gotovo ništa nije poduzela na tom području pa su dugovanja u prvom tromjesečju 2009. povećana na preko 15 mld kn a rokovi plaćanja se dodatno produžuju.

Prema podacima HGK već 8 mjeseci raste broj insolventnih pravnih osoba s trendom ubrzanja. Krajem ožujka 2009. registrirana je nelikvidnost kod 21.896 pravnih osoba u iznosu od 15,6 mld kn a u njima je zaposleno 39.843 radnika. Registrirana je nelikvidnost i kod 32.815 obrtnika u iznosu 4,3 mld kn a oni zapošljavaju 21.127 radnika.

U ožujku u odnosu na veljaču 2009. broj pravnih osoba koje imaju nepodmirene naloge do 60 dana plaćanja povećan je za 37,3% a kod fizičkih osoba za čak 85,9%.

Da su jedan od značajnijih karika u lancu nelikvidnosti državna i javna poduzeća govori podatak da 5 tvrtki (HEP, HAC, HC, HŽ i INA) duguju preko 8 mld kn. Državne tvrtke, monopolisti na tržištu, realnom sektoru plaćaju obveze u prosjeku za 200 dana. Uz ostalo, INA duguje i uplatu u Državni proračun gotovo 1 mld kn po osnovu naknade od 1,2 kn u cijeni goriva za HAC i HC. Budući da su javna poduzeća vezana s potraživanjima i dugovanjima i uz Državni proračun ovo predstavlja začarani krug.

Financijska agencija evidentira samo nepodmirene naloge koje su subjekti sami prijavili a ne ukupnu razinu duga. No Fina-ini podaci pokazuju da broj insolventnih poduzeća kontinuirano raste a u zadnje vrijeme mjesečno se povećava u prosjeku za oko 400 subjekata.

Iako je početkom godine broj nepodmirenih naloga plaćanja do 60 dana opadao već u ožujku je značajno rastao. Istovremeno nepodmirene obveze s rokom plaćanja od 61 – 180 dana veća su za 13,5% a ona s rokom plaćanja preko 360 dana za 17,2%.

Koliki je stvarni iznos duga javnog sektora i državnih poduzeća nemoguće je stvarno procijeniti jer Vlada ne objavljuje ove podatke. Za jačanje pravne sigurnosti u pravnom prometu stoga je potrebno i zakonom propisati najduže rokove odgode plaćanja. Donošenjem ovog Zakona sprječavaju se i ucjene i moguća korupcija kod naplate potraživanja.

III. OCJENA POREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Za provedu ovog Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u Državnom proračunu.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno odredbi članka 159. Poslovnika Hrvatskoga sabora predlažemo da se zakon donese po hitnom postupku jer se prijedlogom otklanjaju određeni poremećaji u gospodarstvu koji utječu na gospodarski rast i razvoj.

V. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA

Tekst prijedloga zakona dan u je u obliku Konačnog prijedloga o rokovima plaćanja obveza državnih i javnih poduzeća, državnog proračuna i drugih državnih institucija,

**KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O ROKOVIMA PLAĆANJA
OBVEZA DRŽAVNIH I JAVNIH PODUZEĆA, DRŽAVNOG PRORAČUNA
I DRUGIH DRŽAVNIH INSTITUCIJA**

Članak 1.

Ovim Zakonom utvrđuju se rokovi plaćanja obveza državnih i javnih poduzeća, Državnog proračuna i drugih državnih institucija.

Članak 2.

Državna i javna poduzeća i poduzeća s najmanje 25% udjela države obvezna su svoje obveze podmiriti u roku od 60 dana.

Obveze državnog proračuna i drugih državnih institucija moraju se podmiriti u roku od 30 dana.

Članak 3.

Ako državno i javno poduzeće i poduzeće s najmanje 25% udjela države ne podmiri obvezu u roku iz članka 2. stavak 1. ovog Zakona odgovorna osoba dužna je sačiniti Plan nagodbe s vjerovnikom i o tome izvijestiti Nadzorni odbor.

Ako Državni proračun i druga državna institucija ne podmiri obvezu u roku iz članka 2. stavak 2. ovog Zakona odgovorna osoba dužna je sačiniti Plan nagodbe s vjerovnikom i dostaviti ga Vladi Republike Hrvatske.

Članak 4.

Ako Nadzorni odbor državnog poduzeća utvrdi odgovornost uprave za kašnjenje u podmirivanju obveza utvrđenih Planom nagodbe s vjerovnikom pokrenut će postupak njezinog razrješenja.

Članak 5.

Nadzorni odbor državnog poduzeća svaka tri mjeseca dužan je izvijestiti Vladu Republike Hrvatske o kašnjenju u plaćanju obveza i Planovima nagodbe s vjerovnicima.

Članak 6.

Ako Vlada Republike Hrvatske utvrdi odgovornost nadzornog odbora državnog poduzeća za kašnjenje u plaćanju obveza utvrđenih planom nagodbe s vjerovnikom pokrenut će postupak za razrješenje Nadzornog odbora.

Ako Vlada Republike Hrvatske utvrdi odgovornost za kašnjenje u plaćanju obveza Državnog proračuna i druge državne institucije pokrenut će postupak za razrješenje odgovorne osobe u Ministarstvu odnosno državnoj instituciji.

Članak 7.

Ako uprava državnog poduzeća, odnosno odgovorna osoba za plaćanje Državnog proračuna i druge državne institucije ne izradi Plan nagodbe s vjerovnikom za nepodmirene obveze u rokovima iz članka 2. ovog Zakona Vlada Republike Hrvatske će odmah pokrenuti postupak za razrješenje uprave, nadzornog odbora, odnosno odgovorne osobe.

Članak 8.

Vlada Republike Hrvatske je dužna svaka tri mjeseca izvijestiti Hrvatski sabor o stanju likvidnosti državnih i javnim poduzeća, Državnog proračuna i drugih državnih institucija, te o njihovim dospjelim nepodmirenim obvezama.

Članak 9.

Danom primjene ovog Zakona odgovorne osobe u državnom i javnom poduzeću, Državnom proračunu i drugoj državnoj instituciji dužna je popisati dospjele nepodmirene obveze te u roku od 60 dana Vladi Republike Hrvatske dostaviti plan njihovog podmirivanja.

Članak 10.

Ako pravna i fizička osoba dokaže da ima dospjela nenaplaćena potraživanja od državnih i javnih poduzeća, Državnog proračuna i druge državne institucije koja su veća od njezinih ukupnih dospjelih poreznih obveza i obveza za mirovinsko i zdravstveno osiguranje i druga državna davanja na nju se ne primjenjuje odredba članka 46. stavak 2. Zakona o javnoj nabavi.

Članak 11.

Ovaj Zakon stupa na snagu i primjenjuje se danom objave u „Narodnim novinama“.

Obrazloženje

Članak 1.

Člankom 1. utvrđuju se obveznici na koje se primjenjuje zakon.

Članak 2.

Ovim člankom propisuju se rokovi plaćanja obveza za državna i ,javna poduzeća, državni proračun i druge državne institucije.

Članak 3.

Propisuju se radnje koje mora činiti odgovorna osoba ukoliko se plaćanje ne vrši Zakonom propisanim rokovima.

Članak 4. i 5.

Ovim člancima utvrđuju se obveze Nadzornog odbora u slučajevima kad se plaćanje ne vrši u Zakonom propisanim rokovima.

Članak 6. i 7.

Utvrđuju se postupci koje provodi Vlada Republike Hrvatske kada se plaćanje ne vrši u Zakonom propisanim rokovima.

Članak 8.

Propisuje se obveza Vlade Republike Hrvatske o izvještavanju Hrvatskoga sabora o stanju likvidnosti javnog sektora.

Članak 9.

Člankom 9. propisuje se obveza popisivanja dospjelih nepodmirenih obveza i način njihovog podmirivanja.

Članak 10.

Izuzima se isključenje gospodarskih subjekata iz sudjelovanja u postupku javne nabave ukoliko su njezina potraživanja od javnog sektora veća od njezinih dugovanja Državnom proračunu.

Članak 11.

Regulira se vrijeme stupanja na snagu ovoga Zakona.